

Volkshuis van Anderlecht

Herneming van een sociaal-cultureel en productief erfgoed

Thomas RIGBY

Czvek Rigby

**CZVEK
RIGBY**

I. PRESENTATIE VAN DE SPREKER

Thomas Rigby is medeoprichter van Czvek Rigby architectuur.

Het bureau heeft een bijzondere interesse in projecten met een collectieve, sociale en culturele doelstelling die zich situeren in complexe stedelijke contexten. Deze praktijk leidt er regelmatig toe dat het bureau renovatieprojecten van bestaande gebouwen bestudeert, met het oog op het ontwikkelen van programma's voor collectieve voorzieningen of collectief wonen.

Kruierie, Balen
©Czvek Rigby + AE

Mu.Zee, Ostende
© Design Museum Gent

AR P. Delvaux, Lauzelle
©Czvek Rigby + Goffart Polomé

Mont-Saint-Lambert, Woluwe
©Czvek Rigby & Sacha Trouiller

Ecole1, Schaerbeek
©Czvek Rigby

INHOUD VAN DE PRESENTATIE

De presentatie richt zich op de herwaardering van de site van het voormalige Volkshuis van Anderlecht, tot een gemengd geheel dat verenigingsruimtes, sociaal-culturele ruimtes, productieruimtes en sociale woningen combineert.

Project gerealiseerd in samenwerking met:

Opdrachtgever: Anderlecht Moulart

Stabiliteit: NEY & Partners

Speciale technieken en EPB: Sweco

Akoestiek: Daidalos

Landschap: Landscale / Carbonifère

DOELSTELLINGEN VAN DE PRESENTATIE

- Het project kaderen binnen een logica van transformatie van de site, zowel in het verleden als in de toekomst.
- Een benadering overwegen die een globale visie en strategieën op schaal van de site combineert met gerichte interventies per gebouw.
- Een project voorstellen dat toe eigenbaar, flexibel en modulair is.
- Bepaalde uitdagingen en kansen in verband met het behoud van het bestaande benadrukken, en hun impact op ontwerpkeuzes zichtbaar maken.

PLAN VAN DE PRESENTATIE

- I. Mutaties van een (im)materieel erfgoedsite
- II. Het heruitvinden van een stedelijk gebied
- III. Energie: globale strategie en gerichte interventies
- IV. Stabiliteit en brandveiligheid
- V. Modulariteit
- VI. Hergebruik in-situ

Wat moet onthouden worden

tools, websites, bronnen

Contact

I. Mutaties van een (im)materieel erfgoed site

I. MUTATIES VAN EEN (IM)MATERIEEL ERFGOEDSITE

Carte Postale, Archives communales d'Anderlecht, Centre de documentation

1905: aankoop van het voormalige “kasteel van Kuregem”
Door de coöperatieve vereniging “Volkshuis”.

I. MUTATIES VAN EEN (IM)MATERIEEL ERFGOEDSITE

Carte postale, Institut Émile Vandervelde, archives de la s.c. « La Maison du Peuple »

1911: bouw van een winkel en atelier

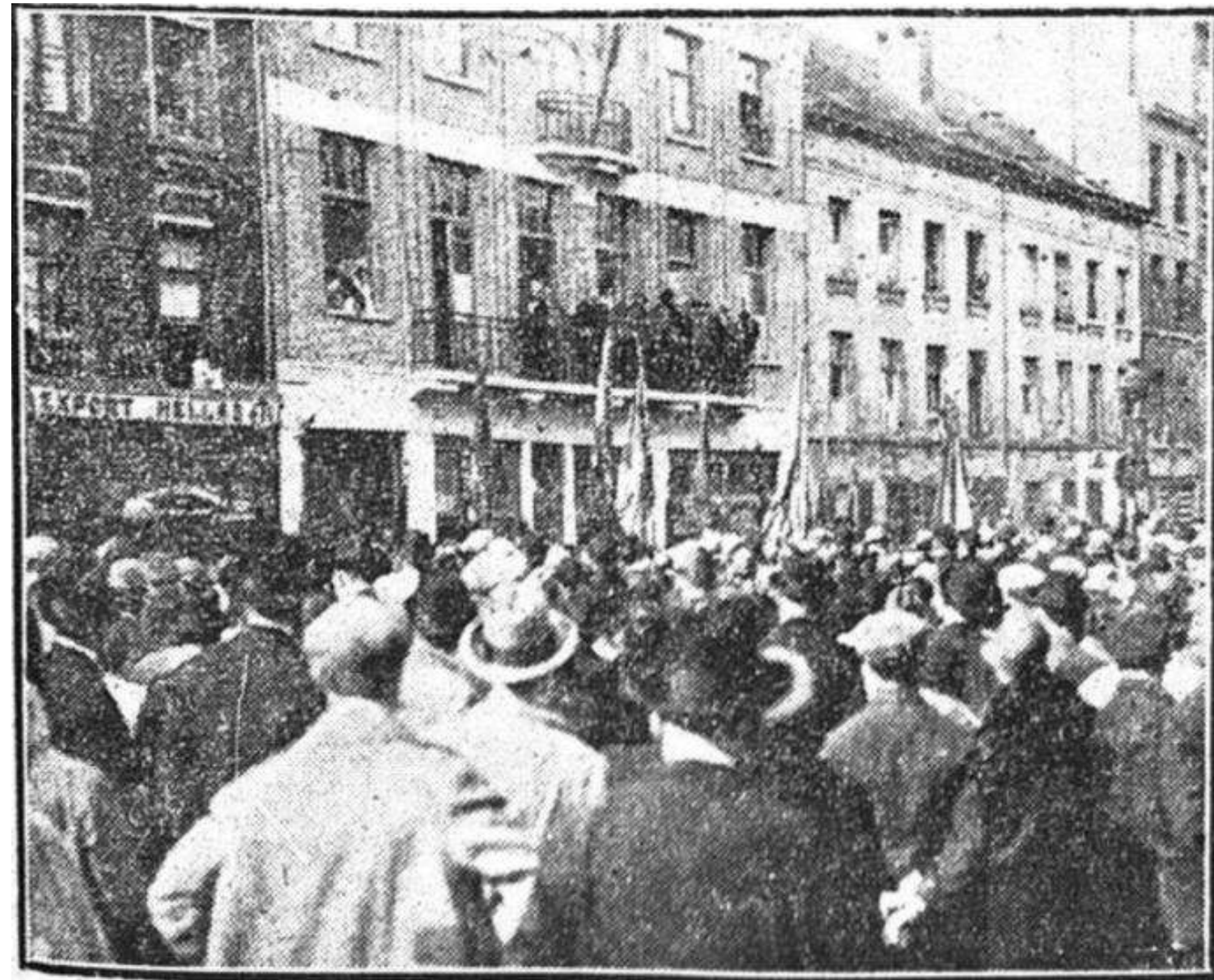
Opdracht gegeven aan architect R. Pringiers

I. MUTATIES VAN EEN (IM)MATERIEEL ERFGOEDSITE

AMSAB, Archief Coop Brussel,

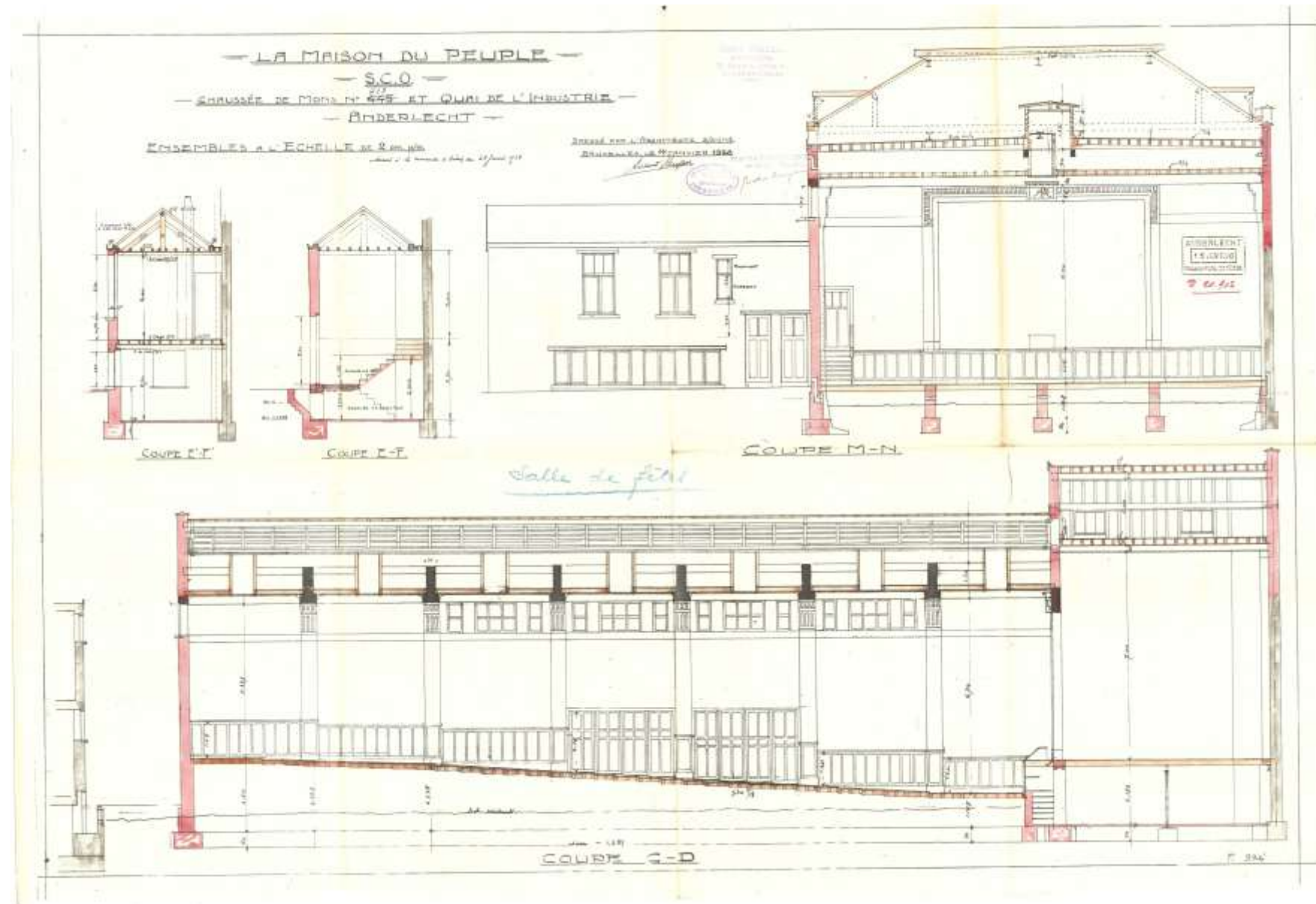

Journal Le Peuple, 11 mai 1929

1929: inhuldiging van het nieuwe gebouw aan de Bergensesteenweg
en van de feestzaal in het hart van de plaats, opdracht gegeven aan architect R.
Pringiers

I. MUTATIES VAN EEN (IM)MATERIEEL ERFGOEDSITE

AMSAB, Archief COOP Brussel

1929: inhuldiging van het nieuwe gebouw aan de Bergensesteenweg
en van de feestzaal in het hart van de plaats, opdracht gegeven aan architect R.
Pringiers

I. MUTATIES VAN EEN (IM)MATERIEEL ERFGOEDSITE

1935

bruciel.brussels

2020

bruciel.brussels

Overzicht van de evolutie van de site in de afgelopen eeuw

I. MUTATIES VAN EEN (IM)MATERIEEL ERFGOEDSITE

Lancering in 2019 door de coöperatieve vennootschap “Anderlecht Moulart” (die de Gemeente Anderlecht, de Haven van Brussel, Citydev en de NV Abattoir samenbrengt), van een dienstverleningsopdracht voor de ontwikkeling van een project dat het volgende omvat:

- Een geheel gericht op sociale, sociaal-culturele, coöperatieve, associatieve, participatieve en burgeractiviteiten...
 - Een geheel gericht op economische activiteiten
 - Een geheel van tien sociale woningen

De projectvoorstel wordt ingeschreven in een dynamiek van voortdurende transformatie van de site.

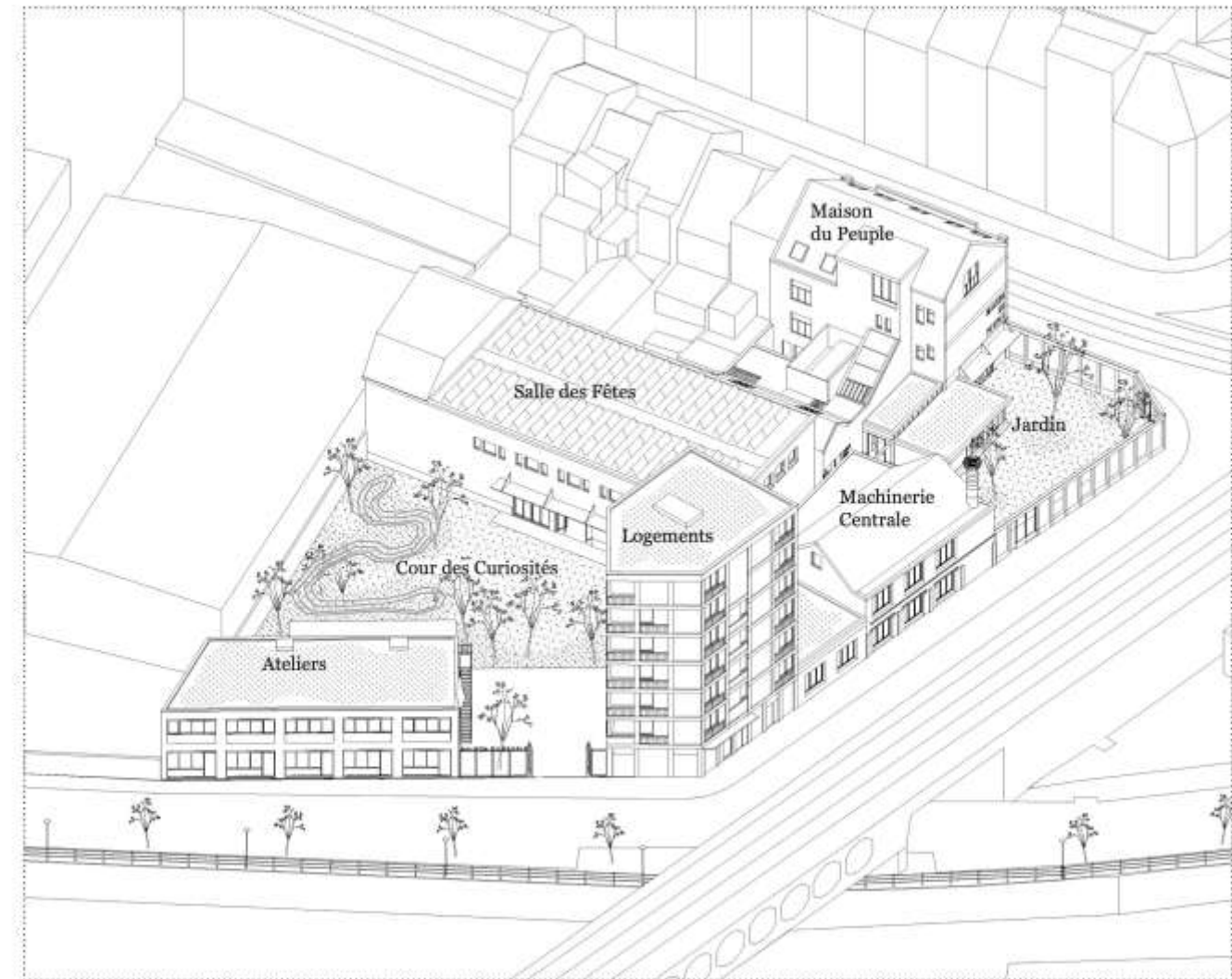
II. Het heruitvinden van een stedelijk gebied

II. HET HERUITVINDEN VAN EEN STEDELIJK GEBIED

Image de fond: © google maps

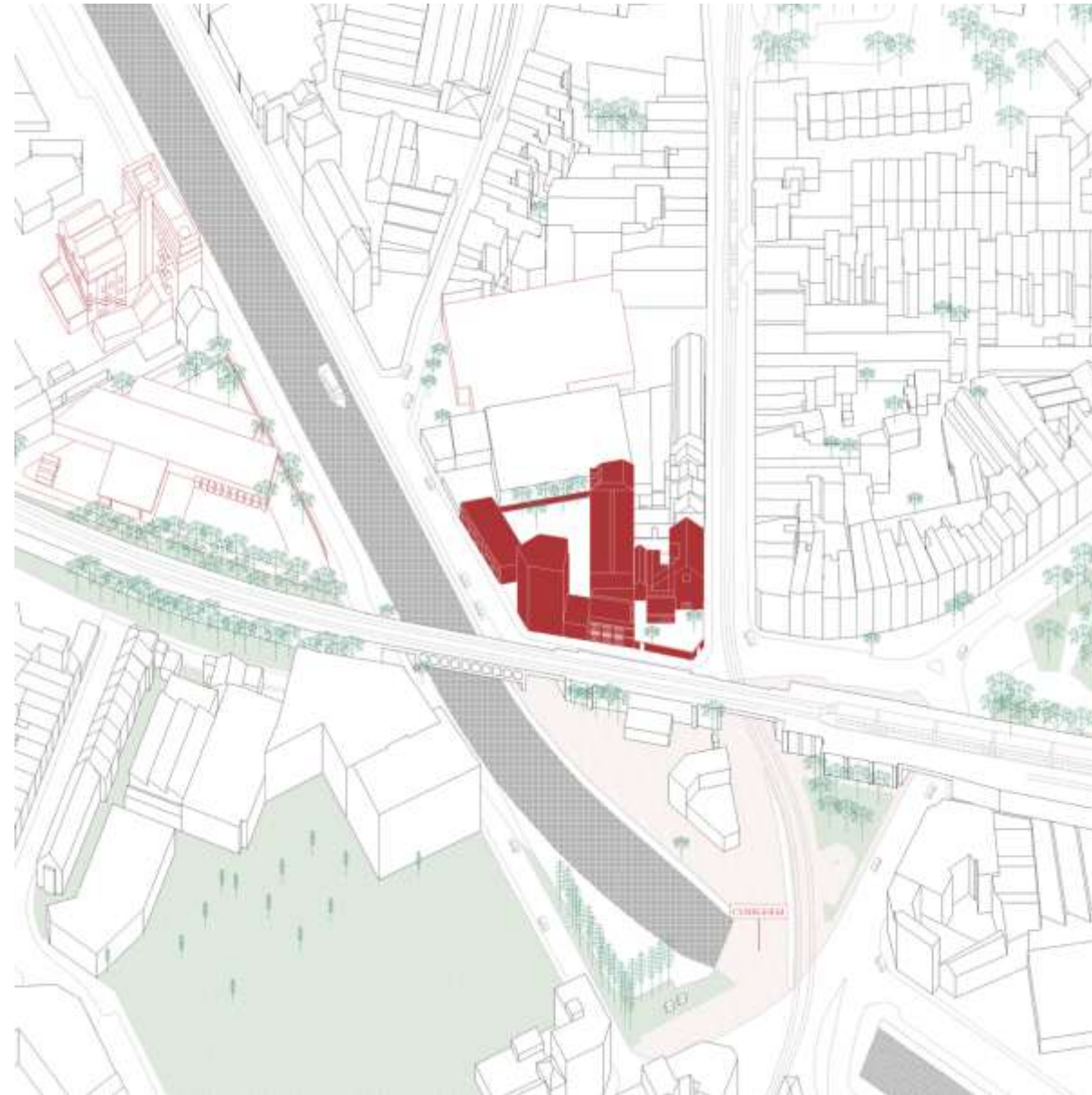

©Czvek Rigby

Situaties voor de werken en geplande situatie
Het bebouwde en onbebouwde herstructureren

II. HET HERUITVINDEN VAN EEN STEDELIJK GEBIED

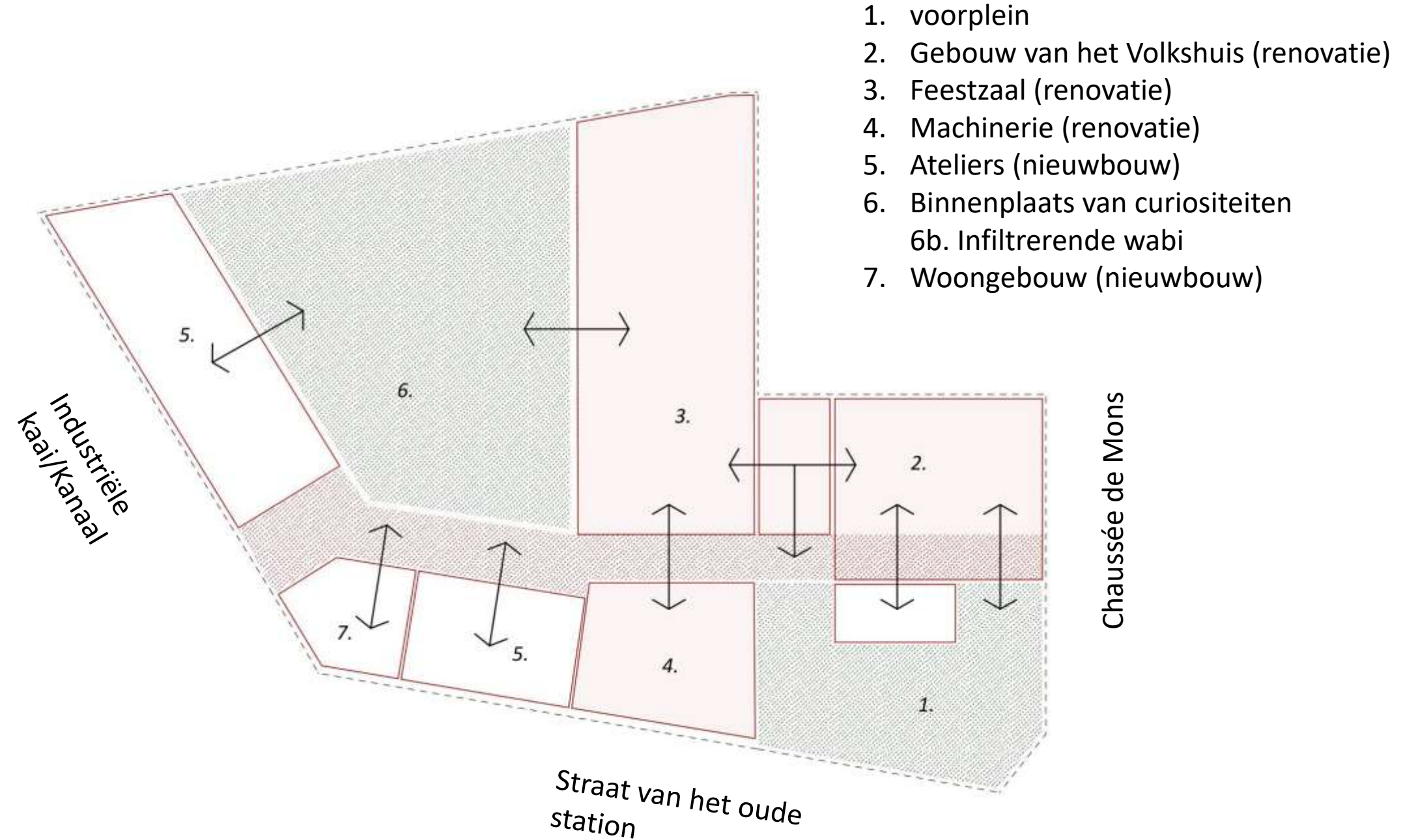

©Czvek Rigby

Integratie van het project in een wijk in verandering

II. HET HERUITVINDEN VAN EEN STEDELIJK GEBIED

©Czvek Rigby

Herstel van een doorgaande as die de Bergensesteenweg met het kanaal verbindt,
en toegang geeft tot alle functies van de site

II. HET HERUITVINDEN VAN EEN STEDELIJK GEBIED

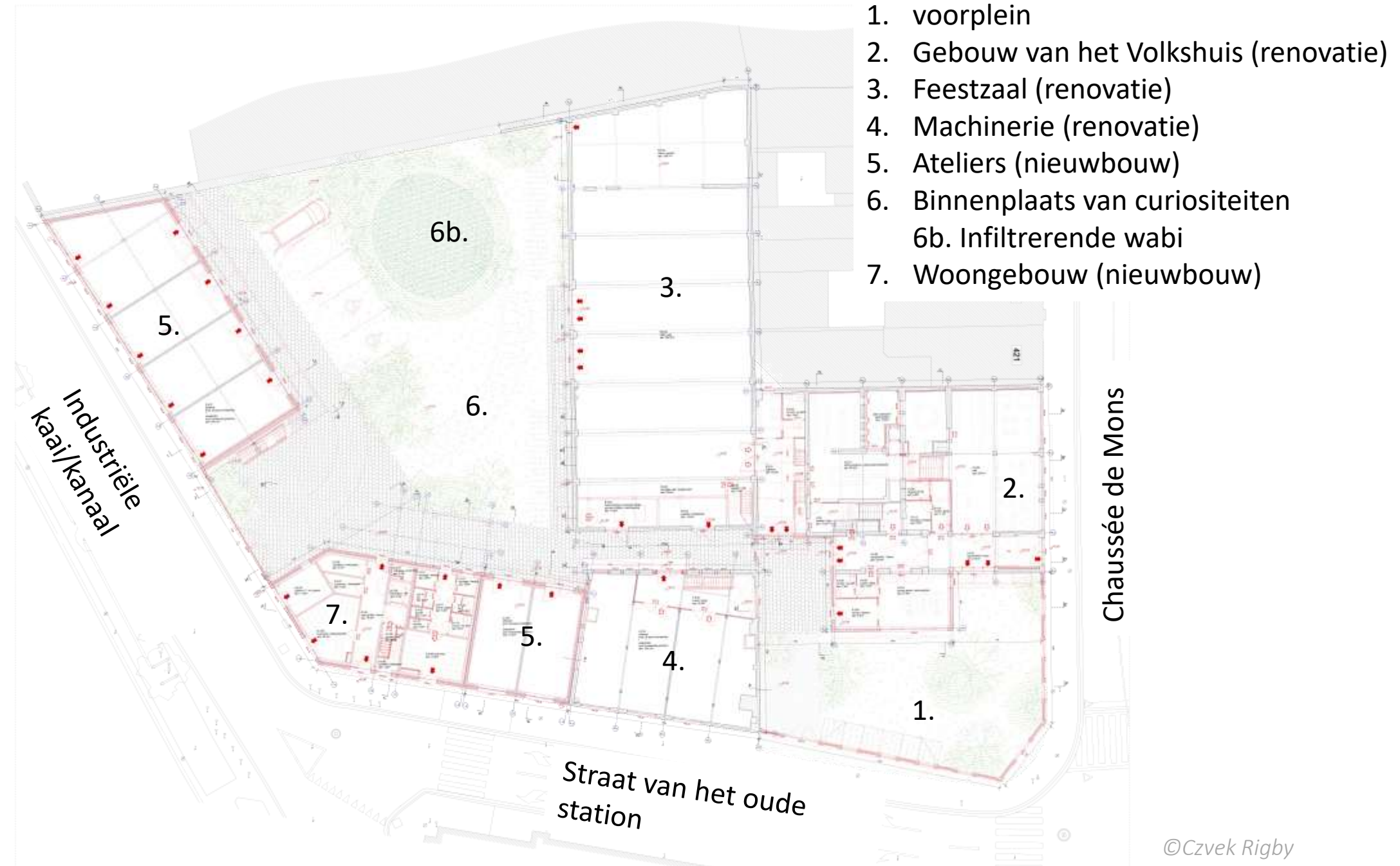

©Czvek Rigby

Herstel van een doorgaande as die de Bergensesteenweg met het kanaal verbindt,
en toegang geeft tot alle functies van de site

II. HET HERUITVINDEN VAN EEN STEDELIJK GEBIED

Algemeen plan - gelijkvloers

Open ruimtes, biodiversiteit en beheer van regenwater

II. HET HERUITVINDEN VAN EEN STEDELIJK GEBIED

©Czvek Rigby

Indruk van het project vanaf de Bergensesteenweg
Heruitvinding van perspectieven op de historische gebouwen

II. HET HERUITVINDEN VAN EEN STEDELIJK GEBIED

©Czvek Rigby

Indruk van het project vanaf de binnenplaats van curiositeiten
Omgaan met het bestaande en het nieuwe

III. Energie: globale strategie en gerichte interventies

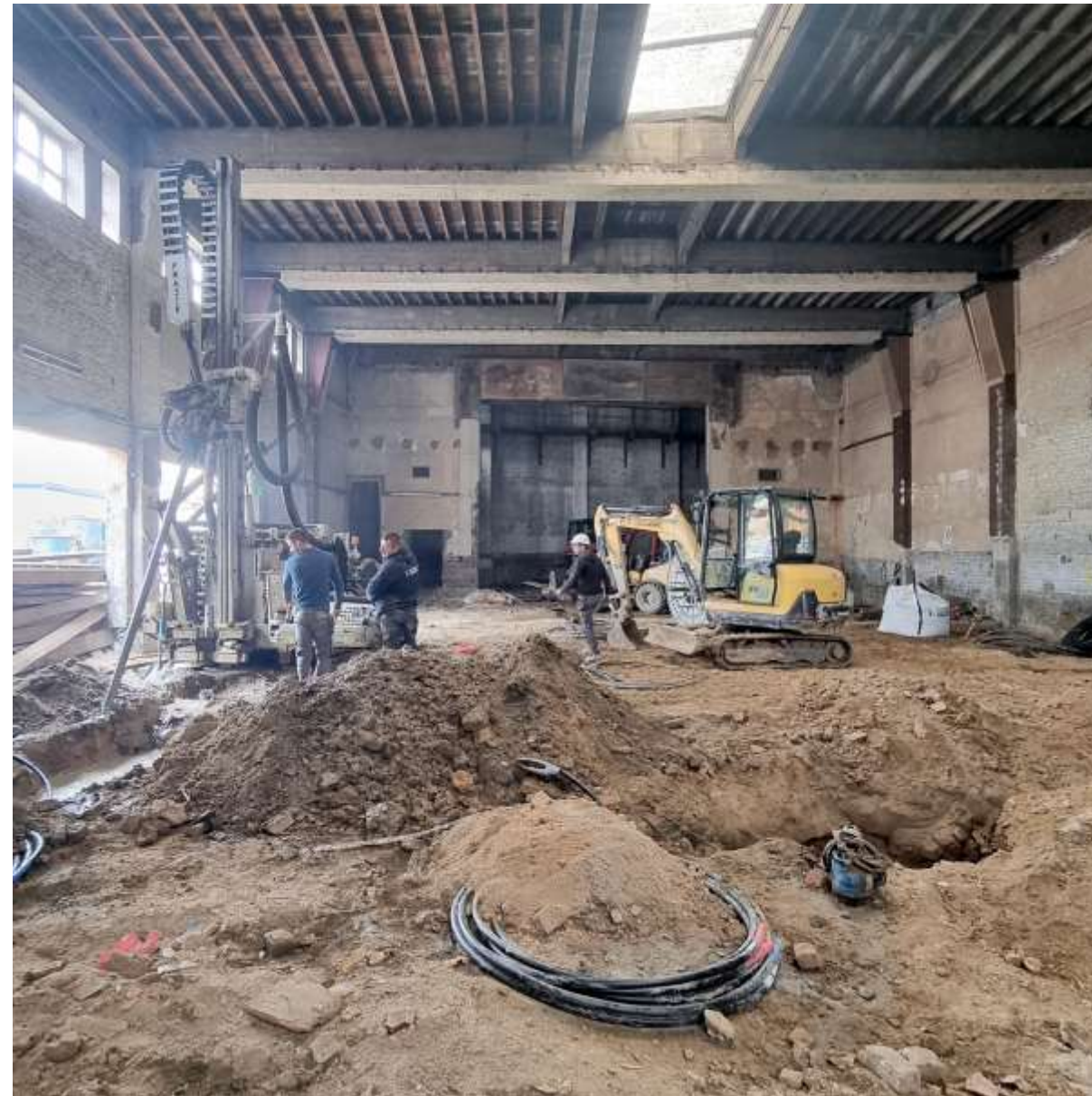
III. ENERGIE: GLOBALE STRATEGIE EN GERICHTE INTERVENTIES

Centrale warmteproductie: warmtepompen aangesloten op geothermische sondes +
hybride zonnepanelen (fotovoltaïsch + thermisch)

III. ENERGIE: GLOBALE STRATEGIE EN GERICHTE INTERVENTIES

©Sweco

Centrale warmteproductie: warmtepompen aangesloten op geothermische sondes.
Boringen onder vloerplaat van de feestzaal

III. ENERGIE: GLOBALE STRATEGIE EN GERICHTE INTERVENTIES

Gerichte isolatie van het bestaande,
rekening houdend met erfgoed-, technische en budgettaire beperkingen:

- Vervanging van alle buitenschrijnwerk
 - Isolatie van alle daken
 - Isolatie aan de buitenzijde van bepaalde achtergevels
- Gerichte isolatie aan de binnenzijde (erfgoed- of technische beperkingen)
 - Isolatie van de nieuwe vloerplaat

III. ENERGIE: GLOBALE STRATEGIE EN GERICHTE INTERVENTIES

©Czvek Rigby

Gerichte isolatie van het bestaande
Volkshuis: vervanging van het buitenschrijnwerk

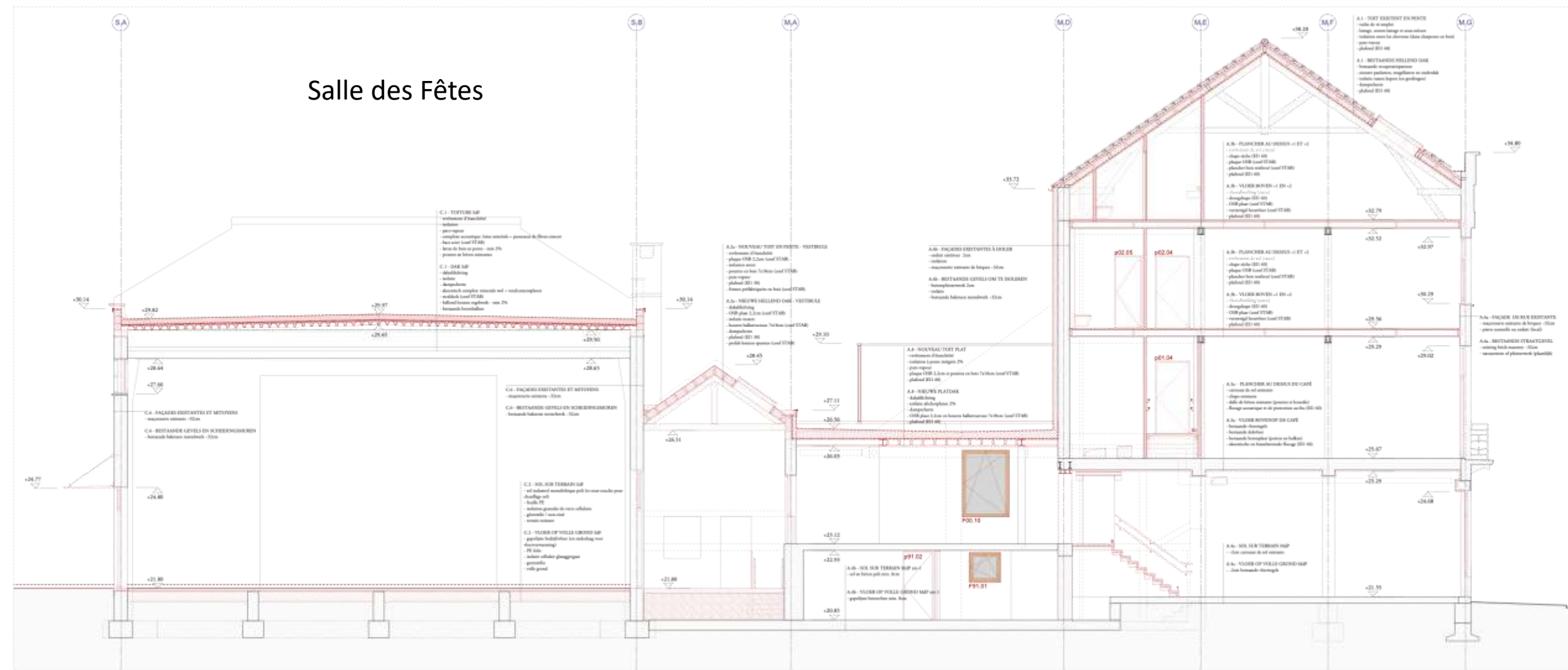
©Czvek Rigby

De gevel aan de straatzijde wordt niet geïsoleerd om beschadiging van de balken door condensatie te voorkomen

Thermische + akoestische isolatie van het nieuwe dak (steeldeck + gipsplaten).
Isolatie van de nieuwe vloerplaat met gerecycleerde geëxpandeerde glasgranulaten

III. ENERGIE: GLOBALE STRATEGIE EN GERICHTE INTERVENTIES

©Czvek Rigby

Feestzaal – Zware renovatie (ZGE):

Aanvaarden van een aanpassing van het toekomstige gebruik aan de grenzen van het bestaande (beperkte binnentemperatuur bij langdurige koude periodes en beperking van het geluidsniveau)

III. ENERGIE: GLOBALE STRATEGIE EN GERICHTE INTERVENTIES

©Czvek Rigby

Machinekamer (+uitbreiding) – Zware renovatie (ZGE)

Isolatie van het dak.

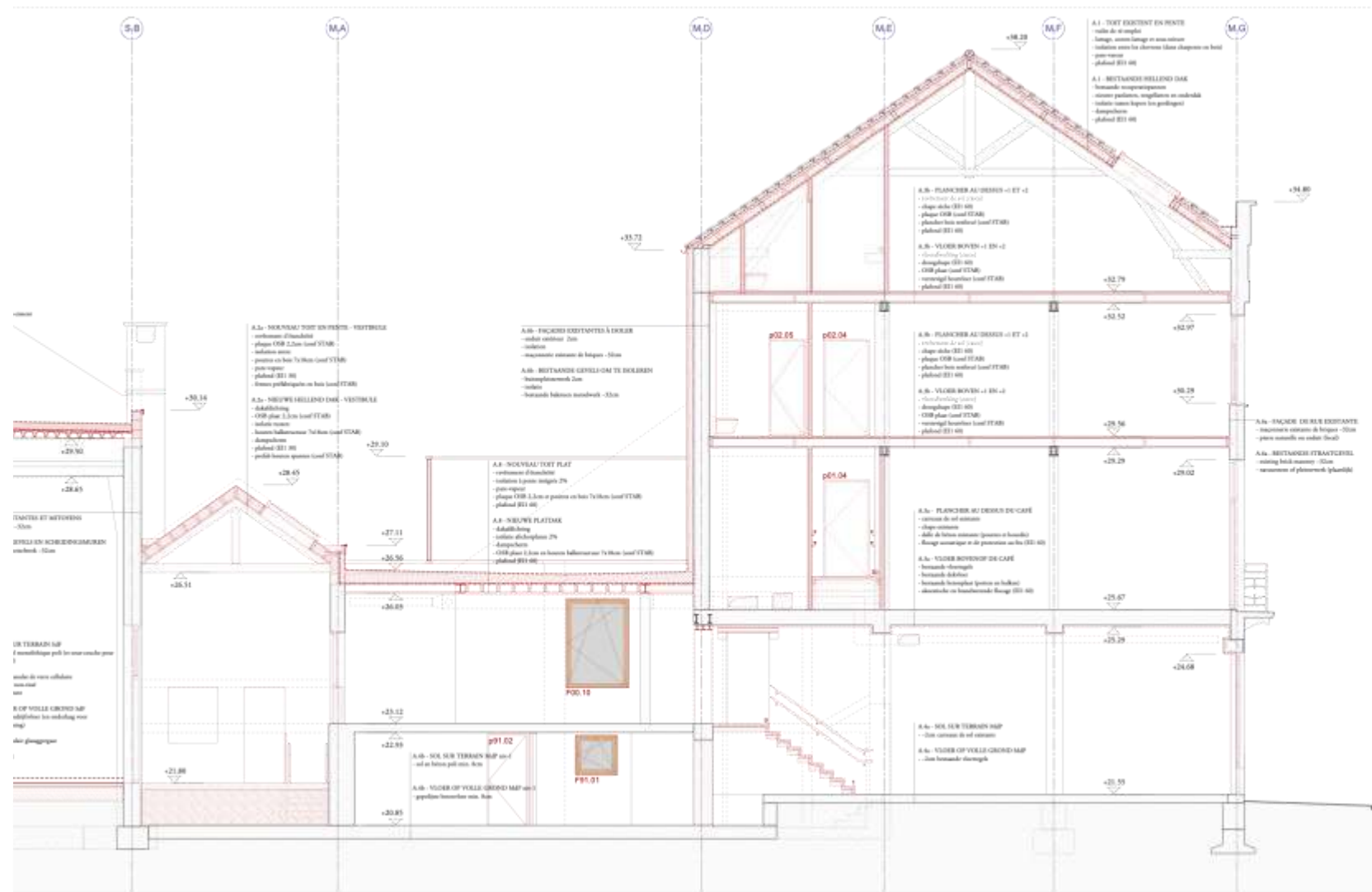
Vervanging van het buitenschrijnwerk

IV. Stabiliteit en brandveiligheid

IV. STABILITEIT EN BRANDVEILIGHEID

Dak:

Brandbescherming door een plafond met gipsplaten

Bestaande draagconstructies:

Verdubbeld voor structurele versterking en het creëren van een “opofferingslag” uit hout

Vloeren met bestaande balken:

Vervanging of versterking + nivellering

Brandbescherming door een vals plafond met gipsplaten

Bestaande betonnen vloer:

Brandbescherming door spuitpleister, teven akoestisch

©Czvek Rigby

Gebouw Volkshuis:
Compartimentering en bescherming van de structurele elementen

IV. STABILITEIT EN BRANDVEILIGHEID

Bestaande spanten worden verdubbeld voor structurele versterking en het creëren van een “opofferingslag” van hout

©Czvek Rigby

©Czvek Rigby

Vervanging of versterking van beschadigde balken (vocht, doorboringen, enz.) + nivellering van de vloer

Op het gelijkvloers: bespuiting van het betonnen plafond, dat een dubbele functie vervult als brandbescherming en geluidsabsorberend materiaal.

Gebouw Volkshuis:

Compartimentering en bescherming van de structurele elementen

IV. STABILITEIT EN BRANDVEILIGHEID

Tijdelijke stutten tot de versterking van de voet van de stalen kolommen in de kelder

Stalen liggers te beschermen met brandwerende verf

©Czvek Rigby

©Czvek Rigby

Tijdelijke stutting tot de vervanging van het dakgebinte en de integratie van windverbanden

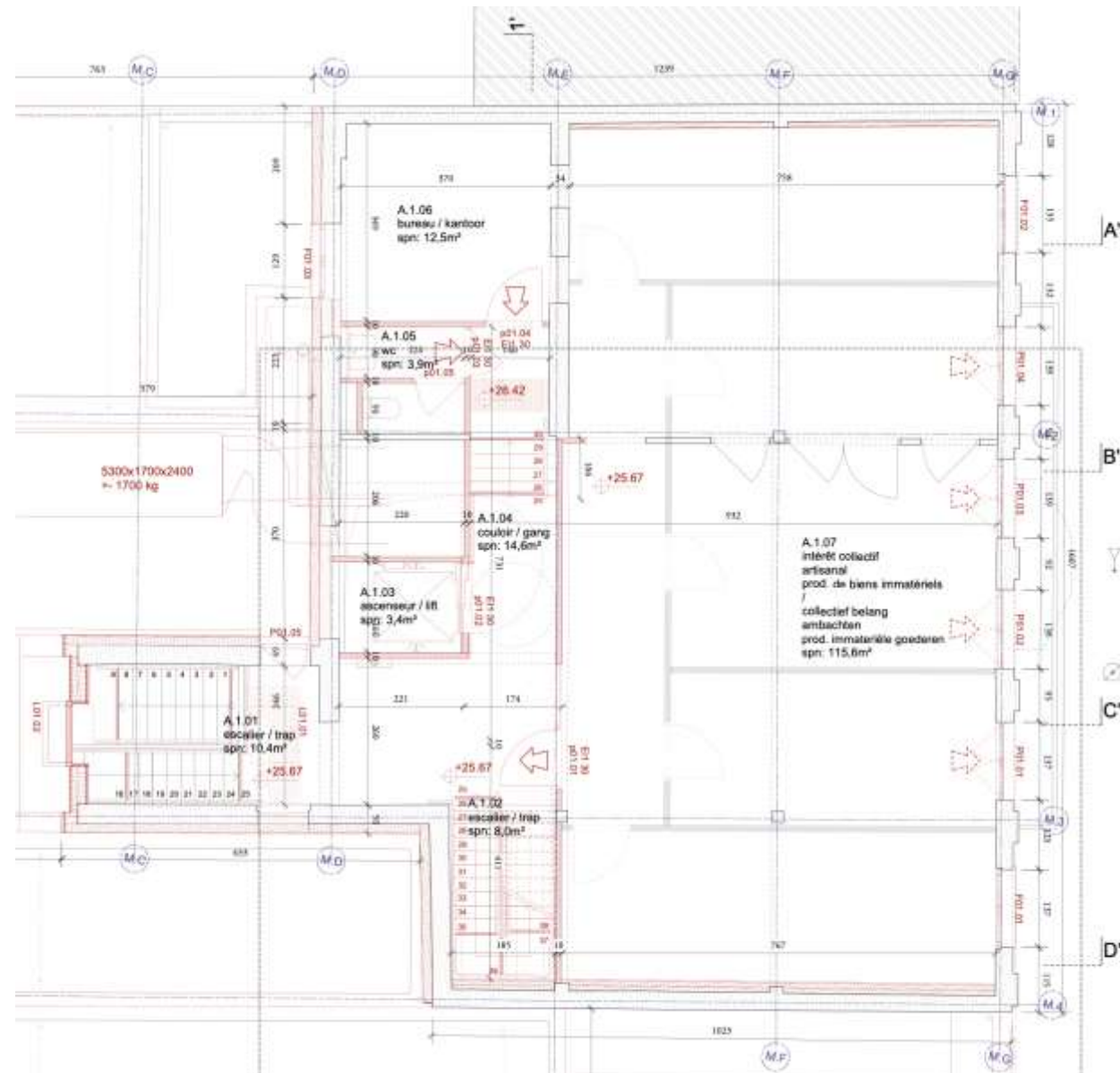
Machinerie:
Tijdelijke stutten

V. Modulariteit

V. MODULARITEIT

Architectuurplan niveau +1

©Czvek Rigby

Architectuurplan niveau +1

©Sweco

Volkshuis:

Modulaire inrichting van de plateaus op de niveaus +1 +2 +3

VI. Hergebruik in-situ

VI. HERGEBRUIK IN-SITU

Bakstenen die op de werf bij afbraak zijn gerecupereerd en opnieuw gebruikt voor lokale herstellingen en het dichten van openingen

©Czvek Rigby

©Czvek Rigby

Hergebruik ter hoogte van de vestibule van de feestzaal, van dakpannen die afkomstig zijn van het dak van het gebouw van het Volkshuis

Metselwerk van baksteen
Dakpannen

VI. HERGEBRUIK IN-SITU

Houten vloer
Gedemonteerd om opnieuw
geplaatst te worden in het
gebouw van het Volkshuis

©Czvek Rigby

©Czvek Rigby

Inventarisatie van bestaande
deuren die hergebruikt zullen
worden in het project

Vloeren
Binnendeuren

VI. BEHOUD IN-SITU

Herontdekking van een interne trap in de machinerie, wat leidde tot een aanpassing van de positie van de verticale circulatie in het gebouw

©Czvek Rigby

©Czvek Rigby

Ontdekking van binnendeuren na de afbraak van voorzetwanden

Ontdekkingen op de werf

Aanpassing van het project om het behoud te maximaliseren

WAT MOET JE ONTHOUDEN

- Inbedding van het project in de logica van zowel de vroegere als toekomstige transformatie van de site: het erfgoed heruitvinden om een flexibel en aanpasbaar kader te bieden.
- Globale visie en strategie, zowel ruimtelijk (herstructurering van de circulatie binnen het gebied) als energetisch (gecentraliseerde warmteproductie).
- Gerichte ingrepen per gebouw, rekening houdend met erfgoed-, technische en budgettaire beperkingen, en compatibel met de implementatie van duurzame technische installaties (geothermie en hybride zonnepanelen).
Toekomstige optimalisaties blijven mogelijk.
- Aanvaarding van bepaalde beperkingen (thermisch comfort, toelaatbaar geluidsniveau in de feestzaal) en aanpassing van toekomstig gebruik aan deze beperkingen.
- Ontdekkingen op de werf: klaar blijven om het project aan te passen aan nieuwe beperkingen en kansen!

TOOLS, WEBSITES, BRONNEN

- Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed - Brussels Hoofdstedelijk Gewest
<https://monument.heritage.brussels/fr/buildings/39706>
- Maison du Peuple – website van Czek Rigby
<https://czvekrigby.com/026-MaisonDuPeuple>
- TOTEM-tool
<https://www.totem-building.be/>

CONTACT

Thomas RIGBY

*Architect, medezaakvoerder van Czvek
Rigby*

0487 26 76 80

info@czvekrigby.com

Czvek Rigby

www.czvekrigby.com

**CZVEK
RIGBY**

